

KLAGANDE
Täby kommun

Ombud: Advokat Anna Öberg och jur.kand. Jan Stålhandske
Advokatfirman Oebergs AB
Hitechbuilding 53
101 52 Stockholm

MOTPART

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad, 556016-9095

Ombud: Advokaterna Per-Owe Arfwedson och Johan Karlsson
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 13 februari 2013
i mål nr 25212-12, se bilaga A

SAKEN

Ogiltighetsförklaring av upphävt avtal

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd
  2. Kammarrätten avslår överklagandet.
-

YRKANDEN M.M.

Täby kommun överklagar förvaltningsrättens dom och yrkar i första hand att målet avskrivs från vidare handläggning, i andra hand att AB Fortum Värme samägt med Stockholms stads (Fortum) ansökan om överprövning avslås. Till stöd för sin talan anför kommunen bl.a. följande. Det avtal som är i fråga har inte lett till att några prestationer utväxlats, förändringar skett av parternas förmögenhetsläge eller i övrigt haft någon rättsverkan. Det kan vidare, eftersom det inte längre gäller mellan avtalsparterna, inte heller senare få någon rättsverkan. Angivet avtal har inte påverkat möjligheterna för Fortum att träffa avtal med Täby kommun om fjärrvärme genom av Fortum tillhandahållen infrastruktur. Fortum har samma möjligheter som andra aktörer på samma marknad att i den kommande upphandlingen på lika villkor och i konkurrens erbjuda tillhandahållande av fjärrvärme i Täby kommun. Det har därmed klarlagts att Fortum inte riskerat och inte heller i framtiden riskerar att lida någon rättsförlust genom att målet avskrivs. Enligt ett koncessionsavtal, upphandlat i konkurrens, har E.ON Värme Sverige AB (E.ON) ensamrätt att uppföra ett fjärrvärmenät åt kommunen. Koncessionsavtalet är inte föremål för prövning. Anslutning till kommunens fjärrvärmenät som avses i angivet koncessionsavtal kan således endast göras av E.ON. Undantaget från annonsering, om det som ska upphandlas på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en leverantör, är därför tillämpligt.

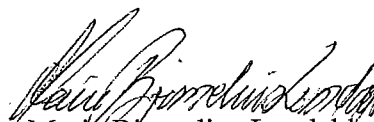
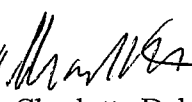

SKÅLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten anser att det finns skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Kammarrätten instämmer i den bedömning som förvaltningsrätten har gjort och ändrar inte den överklagade domen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

		
Marie Bjernelius Lundahl kammarrättsråd ordförande	Charlotte Dahlman kammarrättsråd referent	Peter Hermansson kammarrättsassessor

Karl Rahm
föredragande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 17

DOM
2013-02-13
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25212-12

Bil. A
Sida 1 (4)

SÖKANDE

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad, 556016-9095
115 41 Stockholm

Ombud: Advokat Per-Owe Arfwedson
Advokat Johan Karlsson
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

MOTPART

Täby kommun
183 80 Täby

Ombud: Advokat Anna Öberg
Jur.kand. Jan Stålhandske
c/o Advokatfirman Oebergs AB
Hitechbuilding 53
101 52 Stockholm

SAKEN

Direktupphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förklarar att avtalet mellan Täby kommun och E.ON
Försäljning Sverige AB daterat den 1 juni 2012 avseende fjärrvärme är
ogiltigt.

Dok.Id 324475

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Täby kommun har den 1 juni 2012 tecknat avtal med E.ON Försäljning Sverige AB avseende fjärrvärme utan föregående annonsering.

AB Fortum Värme yrkar att förvaltningsrätten förklarar anslutningsavtalet ogiltigt. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Täby kommun har genomfört en otillåten direktupphandling genom att den 1 juni 2012 sluta avtal om anslutning och leverans av fjärrvärme med E.ON. Fortum lider skada i och med att bolaget förtagits möjlighet att tilldelas kontraktet genom ett förfarande enligt LOU.

Täby kommun har lämnat in ett avtal om upphävande av det aktuella avtalet och har hemställt att förvaltningsrätten avskriver målet.

AB Fortum Värme vidhåller sitt yrkande och motsätter sig att målet avskrivs. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. En rättsföljd av att anslutningsavtalet förklaras ogiltigt är att samtliga de prestationer som utväxlats under avtalet ska återgå. Anslutningsavtalet har varit i kraft under en relativt lång period och medför inte heller någon återgång av de eventuella prestationer som utväxlats.

Täby kommun vidhåller sin begäran om att målet avskrivs. För det fall att så inte sker bestrider kommunen bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Anslutningsavtalet har inte lett till att några prestationer har utväxlats, förändringar skett av parterans förmögenhetsläge eller i övrigt haft någon annan verkan. Det finns därmed inte möjlighet att pröva Fortums talan. Vidare anføres att förutsättningarna för att avstå annonsering har varit uppfyllda eftersom det som upphandlades, till följd av ett koncessionsavtal, endast kunde fullgöras av E.ON.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det ifrågavarande anslutningsavtalet avser verksamhet som består av tillhandahållande av fast publikt nät i samband med distribution av värme. Därmed ska lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) tillämpas i målet.

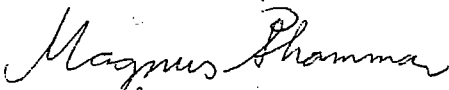
Täby kommun har hemställt att förvaltningsrätten avskriver målet då det aktuella avtalet har upphävts och inte har lett till att några prestationer har utväxlats, förändringar skett av parterans förmögenhetsläge eller i övrigt haft någon annan verkan. Förvaltningsrätten finner det emellertid inte klarlagt att AB Fortum Värme inte skulle riskera att lida någon rättsförlust om målet skulle avskrivas och väljer därför att pröva målet i sak.

AB Fortum Värme yrkar att förvaltningsrätten förklarar anslutningsavtalet ogiltigt. Av 16 kap. 13 §, 7 kap. 1 § och 4 kap. 2 § 3 LUF framgår att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering såvida inte det som ska upphandlas på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör. Det är den upphandlande enheten som har att visa att ett undantag från skyldigheten att annonsera är tillämpligt.

Av utredningen i målet framgår att Täby kommun den 1 juni 2012 har tecknat avtal med E.ON Försäljning Sverige AB avseende fjärrvärme utan föregående annonsering. Täby kommun har gjort gällande att det som upphandlades, till följd av ett koncessionsavtal, endast kunde fullgöras av E.ON. Förvaltningsrätten finner det emellertid inte visat att något undantag från skyldigheten att annonsera är tillämpligt. Förvaltningsrätten förklarar därför att avtalet mellan Täby kommun och E.ON Försäljning Sverige AB daterat den 1 juni 2012 avseende fjärrvärme är ogiltigt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Magnus Åhammar

Rådman

Johannes Dahlman har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.